
Bhadradrirama Shatakam

భద్రాద్రిరామశతకమ్

Document Information



Text title : Bhadradrirama Shatakam

File name : bhadrAdrirAmashatakam.itx

Category : raama, shataka

Location : doc_raama

Author : Kavimani Subrahmanyashastry

Proofread by : Aruna Narayanan

Description/comments : Ramastutimanjari page 445

Latest update : June 3, 2023

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 3, 2023

sanskritdocuments.org



భద్రాద్రిరామశతకమ్



శ్రీరామాయ నమః ।

(కవిమణి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిరచితం)

భద్రం భద్రాద్రివాసీ దిశతు రఘుపతిర్భావితో మానసేన

ధ్యాతో బుద్ధ్యా చ శీరా పదనలిననతః కింఞ్చ వాచా స్తుతశ్చ ।

యస్యాశ్శ్లో వన్మమానానమరపతిముఖాన్వీక్ష్య నస్తుం గతానాం

స్మేరాస్యాభేక్షణేన ప్రతిదిశతి ముదం మానవానాం విలమ్బః ॥ ౧ ॥

వాచః సర్వా నివృత్తా ఇతి సహ మనసా బుధ్యతే వేదవాక్యైః

బ్రహ్మాద్యా అప్యశక్తాస్తవ మహిమగుణప్రస్తుతావిత్వవైమి ।

ఇత్థం భూతేఽపి వస్తున్యతిమలినమతిః స్తోతుమిచ్ఛామి యత్త్వాం

చాపల్యం తత్ర హేతుర్భవ సహనపరో రామ భద్రాద్రినాథ ॥ ౨ ॥

ధానుష్కాగ్రేసరత్వం ధరణిపతిశతాసేవ్య పాదామ్బుజత్వం

విస్తీర్ణైశ్చర్యకత్వం విపులతరయశః శ్వేత లోకావలిత్వమ్ ।

భాసంతా తే కిమేతైర్మమ ధరణిసుతారామ కశ్చిద్గుణో మాం

కారుణ్యాభిత్వరూపః కలయతి వివశం భద్రశైలేశ దాసమ్ ॥ ౩ ॥

దృశ్యా కోదణ్ణలీలా దశముఖశిరసాం ఖణ్ణనేఽనేకకృత్వః

కాకస్యైస్త్రేశ్చ మనౌ నిరవధికృపాఽలుబ్ధతా రాజ్యదానే ।

యాత్రాదానే చ వాదాన్యకం, అనిలసుతే భృత్యవాత్సల్యమగ్ర్యం

నిర్వాప్యజః ప్రేమభారో మయి చ, తవ విభో రామ భద్రాద్రినాథ ॥ ౪ ॥

యః కృత్వా తోయరాశిం నిజచులకగతం ప్రార్థితోఽపాతురౌఘైః

యస్యాజ్ఞాం పాలయన్ సన్ న భయభృతమనా వర్ధతే విన్ధన్వతైః ।

యద్వాచా సర్పతాఽభూన్నహుషసురపతేః సోఽప్యగస్త్యో మునీన్ద్రః

ప్రావోచత్పావనం త్వాం మమ హర దురితం భద్రశైలేశ తస్మాత్ ॥ ౫ ॥

కారాయాం ద్వాదశాబ్దాన్ జనని జనకజే యాతనామాప్తవన్తం

నిర్మాప్యాలయం వో మణిగణఖచితైర్భూషణైః సార్థమేవ ।

భక్తం శ్రీరామదాసం తవ మృదులగిరా రక్షతి స్మ ప్రియస్తే
 భద్రాద్రీశప్రియే మాం కథమవతు వినా త్వద్గిరా రాఘవః సః ॥ ౬ ॥
 కుర్వాణః క్రూరకర్మాణ్యపి సముపగతస్త్యాం తు దైవాద్యది స్యాత్
 త్వద్గత్యాం ప్రాప్య శిక్షాం ప్రథమమథ నరః ప్రాప్నుయాదీప్సితాని ।
 దుష్టా దుష్కర్మనిష్ఠా కిల విపినచరౌ యత్కబ్ధన్తో విరాధః
 హస్తచ్ఛేదం త్వదాప్తౌ స్వపదమథ గతో భద్రశైలాధినేతః ॥ ౭ ॥
 త్వత్ప్రాప్తిం భేదశూన్యాం శ్రుతిశిఖరగిరో ముక్తిశబ్దార్థమాహుః
 నిఃసీమానన్దరూపామహమిహ న వృణో తాం తు భద్రాద్రినాథ ।
 దూర్వాశ్యామావభాసం స్మితలసితముఖం సానుజం సీతయేతం
 బిభ్రాణం చాపబాణౌ నయనపథి దధజ్జన్మకోటీర్నయే త్వామ్ ॥ ౮ ॥
 లభ్యా పుణ్యైరగణ్యైరిహ మనుజజనిం దుర్లభాం భగ్గహీనాం
 నాధస్తాద్గస్తుమీహే యదపి కుశలతా నాస్తి చోర్ధ్వం ప్రయాతుమ్ ।
 కుర్వే కర్మాణి కిన్తు ప్రసభమభిపతేత్పూరుషో యైరధస్తాత్
 ఊర్ధ్వం త్వం ప్రాపయేర్మాం తవ పదమతులం దేవ భద్రాద్రినాథ ॥ ౯ ॥
 బాణస్తే పూజితో మే దలయతు షడరీన్ బాధమానానజస్రం
 చాపస్తే నాశయేన్మే సకలమపి మహాపాతకానాం సమూహమ్ ।
 పాదస్తే పాదుకాయా ఇవ మహితతరం స్థానమీశార్పయేన్మే
 కాయస్తే కామదోగ్ధా నయనపథగతో భాతు భద్రాద్రినాథ ॥ ౧౦ ॥
 లావణ్యానాం నిధానం సురనరజనతా తాపనిర్మోక్షహేతుః
 కల్పాగో మార్గణానాం కలికలుషదృశాం స్వర్గమార్గప్రదీపః ।
 భద్రాద్రో నేత్రభాజాం అమృతరసలసచ్చుద్ధసిద్ధాజ్ఞానశ్రీః
 ఆస్తే సీతాదృగీక్షాద్విగుణిత విలసత్కాలిమా కాలమేఘః ॥ ౧౧ ॥
 ఉచ్ఛేత్తా సంశయానాం శ్రుతిశిఖరగిరామర్థనిర్ణాయకత్వే
 శా(శ)స్త్రాభ్యాసస్య కాలేఽప్యభిగత వినువదస్పర్థలోకస్య నిత్యమ్ ।
 శాస్త్రాణామర్థజాతప్రవచనపటుధీర్జన్మభూమిః కలానాం
 భద్రాద్రో భాతి కశ్చిద్భవగహనచర శ్రాన్తవిశ్రాన్తి వృక్షః ॥ ౧౨ ॥
 సత్వోద్దేకప్రకాశః శరణమభియతాం ప్రాణినాం తామసానాం
 ఆర్ధ్రాగస్కారిణాం నో హృదయగతమహానుగ్రహావేదకోఽయమ్ ।
 చేతఃకల్లారచఞ్చుద్వికసనకరణే చన్ద్రికా భూసుతాయాః

భద్రాద్రిశస్య హార్దం వ్యపనయతు తమః సుందరో మన్దహాసః ॥ ౧౩॥

సీతానేత్రాస్తవీణాఽనితరుచిశబలశ్చౌష్ఠరాగానువిధః

కేయూర స్వర్ణకాన్తివ్యతికర సుభగో రామ తే మన్దహాసః ।

ఐష్ట్యేష్వాసస్య శఙ్కాం వితరతి సతతం పశ్యతాం లోచనానాం

యుక్తం భద్రాద్రినాథ త్వమపి జలధరభ్రాన్తిదాయీ విభాసి ॥ ౧౪॥

నేత్రాఘ్నోద ప్రవీణో నిజతనుమహాసా సన్తతం లక్ష్మణేతో

నిత్యం సన్మార్గగామీ సకలమపి హరంస్తాపమత్యన్తశుద్ధః ।

ఆలోకేనైవ దూరాదపి దృఢతమసాం ఛేదనే సమృద్ధవృత్తో

భద్రాద్రో కిన్ను రాత్రిఞ్చరనిధనపరో భాసతే రామచన్ద్రః ॥ ౧౫॥

చిత్రం భద్రాచలేన్దో తవ కిల చరితం వర్ణ్యతాం కైర్వచోభిః

సీతాయా విప్రయోగే కరుణకరణతా ప్రస్ఫుటా తే విలాపైః ।

త్యక్త్వా తామేవ దేవీం పురజనవచసా గర్భిణీం కాననాన్తే

ధీరోఽభూః పాలయన్ష్వాం మఖకరణపరో వత్సరాణాం సహస్రమ్ ॥ ౧౬॥

క్వాహం మాన్వైకభూమిః క్వచ రఘుతిలకో విద్వదీడాఙ్గిష్ఠపద్మః

స్తోత్రాయాథాపి తస్య ప్రసరతి హృదయం వార్యమాణం మయాపి ।

మోదేనాథాపి నూనం రఘుకులవృషభో భద్రశైలాగ్రవాసీ

స్తమాభరోహప్రయత్నం హసతి కిల శిశుం వీక్ష్య నన్దన్నితా హి ॥ ౧౭॥

శృణ్వన్తో వా పఠన్తన్తవ చరితవరం హస్త వాల్మీకిబద్ధం

భక్తా ఆనన్దబాష్పాకులనయన యుగాః కిఞ్చ రోమాఞ్చవన్తః ।

యత్రాసీరంస్తతో మామపి నయ భగవన్పద్మ భద్రాచలేశ

ప్రాప్వాన్యమ్ముత్తీర్య మోహామ్ముభిమథ భవత్సేజసేద్ధం పదం తత్ ॥ ౧౮॥

ఐశ్వర్యం ధనలాభమప్యధికతాం స్వేషు ప్రశంసావహాం

అర్థిభ్యోఽర్పణమన్న వస్త్రధన సద్విద్యాదికానామపి ।

యే వాఞ్చన్తి త ఏకదాపి మనుజా గోదావరీమజ్జనాః

భద్రాద్రిశ్వరపాదపద్మయుగలీనమ్రా భవన్తు క్షణమ్ ॥ ౧౯॥

భో లోకాః శృణుతేదమల్పధిషణేనాప్యుక్తమల్పం వచో

వైదుష్యం కవితాం ధనం నిపుణతాం యచ్చేతరత్కీర్తికృత్ ।

రామః స్వేషు పరీక్షతే న కుహచిద్భక్తిం పరం పశ్యతి

క్షేమార్థం తదుపేత భద్రధరణీభృన్నాథదృష్టేః పదమ్ ॥ ౨౦॥

రామో రామ ఇతీవ సర్వజనతాసంజ్ఞాష్యమాణే విభౌ

అజ్ఞానాదివ తే కథాం సురమునిం పప్రచ్ఛ వలీకభూః ।

తేన జ్ఞాతమిదం తవోత్తమకథా వక్త్రాద్ధృహీతా గురోః

ముక్త్యై స్యాదపి భుక్తయే తనుభృతాం భద్రాద్రినాథ ప్రభో ॥ ౨౧॥

హంసం త్వామవయన్తి శాస్త్రనిపుణాః సన్మానసే సఞ్చుర-

స్యేవం చేత్తవ పక్షపాతముచితం మన్యే మహిపేశ్వర ।

తస్య స్థానమముం జనం కలయితుం క్వాక్షేపకర్తాఽస్తి తే

భద్రాద్రిశ్వర భావయాస్య సమయం సజ్జోఽస్మ్యహం సర్వదా ॥ ౨౨॥

యద్బ్రహ్మోహురపాణిపాదం అమనో నిష్కర్ణచక్షుర్మహత్

తద్ద్రష్టుం కథమిశ్మహే కథమహో నన్తుం సమిహామహే ।

ఇత్యాలోచ్య విషీదతాం తనుమతాం క్షేమాయ రామాత్మనా

తద్భద్రాచల సీమ్ని రాజతితరాం సర్వాన్పుమర్థాన్ దదత్ ॥ ౨౩॥

వాజ్ఞే నిర్గుణ మానుషస్తుతిహతా చేతో హతం చిన్తయా

హస్తోఽయం మమ దుర్జనార్పితధనాదానేన నిత్యం హతః ।

పుష్టం దుష్టవరాన్పతశ్చ జరఠం స త్వం ప్రసీదేః కథం

నిర్వాణాం ప్రతిపాలయే తవ కృపాం భద్రాద్రినాథ ప్రభో ॥ ౨౪॥

మాయా త్వాం జనయత్యజం విదధతీ నామాని తే సాదరం

బ్రహ్మో విష్ణురుమాపతీ రఘుపతిః కృష్ణశ్చ కశ్మీతి చ ।

మత్త్రాణాయ నియోజయేద్యది తదా కుర్యాశ్చ మద్రక్షణం

శ్రీభద్రాద్రివిభో మదీయదురితైః సా వైవమాధాద్ ద్రువమ్ ॥ ౨౫॥

కల్యాణం కమలాపతేః కలయతాత్కస్మైఽవతారః స నో

యః కఙ్కాయ చ యోగినామసులభం స్థానం స్వయం ప్రాదదాత్ ।

గత్వాఽన్యం పురుషం ధియా మునివధూం భ్రష్టాం పునాతి స్మ యో

యో వా దక్షిణదేశజాన్సుఖయితుం భద్రాచలే తిష్ఠతి ॥ ౨౬॥

కల్పద్రుః కవితాజుషాం కులగురుర్విద్యేప్సయా శ్రామ్యతాం

భారూపః ప్రణతాన్తరస్థతమసాం భోగ్యం పరం యోగినామ్ ।

కాలః కౌణపసన్తశేశ్చ కరుణా మూర్తా మహాగన్ధినాం

భద్రం దాతుమనర్గలం విజయతే భద్రాచలే కోఽపి నః ॥ ౨౭॥

యస్యాజ్ఞ్యైః సకృదర్పణాద్రఘుకులక్షృపాల సింహాసనం

ప్రాప్తం పాదుకయాఽపి రాక్షసపతిః కీశాధిపశ్చ స్వయమ్ ।
 ఆస్తాం ప్రేమభరేణ నున్నమనసౌ సచ్ఛామరగ్రాహిణౌ
 యస్యాసౌ మమ సేవ్యతామధిగతో భద్రాచలస్యాపరి ॥ ౨౮ ॥
 చాపో యస్య తనోతి పాతకతతేః నేతౌ కృతాగ్రః క్షతిం
 బాణో యస్య కపీశభావమదదాత్పుత్రాయ భాసాం నిధేః ।
 వీక్షా యస్య చ పాపినోఽపి భవతి స్వర్లోకనిశ్రేణీకా
 సోఽయం వాఙ్మనసాతిగామి మహిమా జాగర్తి భద్రాచలే ॥ ౨౯ ॥
 యద్వీక్షా శరభఙ్గనామకమునేః వైధాత్పదాత్ జ్యాయసీ
 యత్సేవా యువరాజతాఖ్యపదతః శ్లాఘ్యా సుమిత్రాభువః ।
 యచ్ఛార్తిత్రకథాశ్రుత్వర్హనుమతో వైకుణ్ఠవాసాధికా
 తాస్తిస్తోఽపి చ భద్రశైల శిఖరే లభ్యాః స్వతో దేహినామ్ ॥ ౩౦ ॥
 యం వక్షఃస్థలమాస్థితాఽపి కమలా నో తత్వతో జానతీ
 తస్యానుగ్రహామీప్పతీవ పదయోః సేవాం సదా కుర్వతీ ।
 సోఽయం రామవపుః ప్రకాశితమహాతత్త్వః స్వయం బ్రహ్మణా
 మూఢానుగ్రహకాఙ్క్షయా విలసతి శ్రీభద్రశైలోపరి ॥ ౩౧ ॥
 అఙ్గాభాజిత తోయదాయ భజతాం భఙ్గావహాయ ద్విషాం
 గఙ్గాపావనతాప్రదాయ మహిజాసఙ్గాధికానన్దినే ।
 పిఙ్గాక్షేశసఖాయ మే నతిశతం రఙ్గాధిరాజార్చినే
 తుఙ్గాత్యుఙ్జ్వలభద్రశైలవిలసచ్ఛుఙ్గాగ్రభూవాసినే ॥ ౩౨ ॥
 యాచే త్వాం రఘునాథ కిఞ్చన న తే దత్రేన తేన క్షతిః
 సారథ్యం దదతే త్వదర్థమయతే భక్తిం సుమన్త్రాయ తే ।
 యద్ద్రూపం సమదర్శయః కరుణయా ప్రస్థాస్యమానో వనం
 తత్తేజోమయమీక్షితం మమ మనో భద్రాచలేశేచ్ఛతి ॥ ౩౩ ॥
 కారుణ్యామృతవర్షకో జనకజావిద్యుల్లతాసఙ్గవాన్
 సన్తాపం శమయన్ స్వమాశ్రితవతాం శ్యామాభిరామాకృతిః ।
 నిత్యం సత్ప్రథమాశ్రితో జనతయా సమ్పూర్ణ్యసన్దర్శనః
 భద్రోర్విధరమాశ్రితో విజయతే రామాభిధానో ఘనః ॥ ౩౪ ॥
 చేతో మే విషయేషు సఞ్చరతి న ప్రహోఽస్మి తే పాదయోః
 సద్భిః సాధు సమాగమో న కుహచిత్ శ్రద్ధా చ నో కర్మణి ।

సంసారాముప్పనిధిం తరీతుమనసః కిం వాఽస్తి మే సాధనం
భద్రాద్రిశ్వర తే వినాఽద్య శబరీమోక్షప్రదాతః కృపామ్ ॥ 3౫॥

శ్రేయః పక్ష్యలయన్తి సూక్తిషు సుధాం సింఞ్చన్తి రాజ్ఞాం సభా-
స్వాతన్వన్తి జయం సమం బుధగణైర్విద్యావివాదేష్యపి ।
ఆకింఞ్చన్యమపానుదన్తి హృదయం కుర్వన్త్యహో నిర్మలం
భద్రాద్రిశ్వర రామభద్ర కరుణాఫుల్లత్కటాక్షాఙ్కరాః ॥ 3౬॥

చాఞ్చుల్యం పరిహర్తుమభిపయసో నాథేశషే స్వేచ్ఛయా
చేతో మే చపలం విధాతుమచలం శక్తే న కిం త్వత్పదే ।
ఈశస్త్యం వరభద్రశైలనిలయ స్థాణోర్ధనుర్భుజ్జానే
మత్కర్మాఙ్కరమీశ్వరో దలయితుం కిం నేతి విజ్ఞాపయే ॥ 3౭॥

నేవ్యస్త్యం శ్రుతిశీర్షవార్ధితలగైర్నిత్యం మునీనాం గణైః
మూఢేషు ప్రథమాసనం ప్రథయతా సేవ్యో మయాఽపి స్వయమ్ ।
నానానన్దమయం స్వధామ నయనే మామప్యసన్దేహతో
యుక్తం కిం ను బుధాబుధౌ సమతయా భద్రాద్రినాథేక్షనే ॥ 3౮॥

కీర్త్యర్థం న తు భక్తితో రఘుపతే గుమ్భన్తి యే త్వత్కథాం
వాచా మాక్షికధుర్యయా తవ కృపాపాత్రత్వమాయాన్తి తే ।
జిహ్వోచాపలతో రసాయనవరం యే భుజ్జాతే తేఽపి కిం
నారోగ్యం మహదాఘ్నవన్తి భువనే భద్రాచలేశ ప్రభో ॥ 3౯॥

త్వద్బాణేన నిమజ్జితో జలనిధౌ మారీచనామాఽశరః
పశ్యన్ రామమయం జగన్మునితతీర్భితేర్భరాదత్యగాత్ ।
పాపోఽమూం గతిమానశే యది తవాధాయాపరాధం పరం
కిం వాచ్యం వరభద్రశైలనిలయ త్వత్పాదపద్మార్చిషు ॥ ౪౦॥

రామ త్వత్పదపద్మయోర్నఖరుచిర్వార్ధం తమో మే హరేత్
ఉద్భూతా చరణామ్బుజాత్తవ పురా స్రోతస్విసీ ద్యోసదామ్ ।
సోధ్వా తే జలధిప్రయుక్త శరసంసక్తాగ్నితాపం పరం
పత్యర్థం శరణాగతేవ లసతి శ్రీభద్రశైలేశ యా ॥ ౪౧॥

కృత్వాఽఽగాంసి బహూన్యపి ప్రతిదినం త్వత్తో భయం నాప్పుయాం
కృత్వాఽఽగో వధదణ్డనం స బలిభుక్ కిం న త్వయా రక్షితః ।
త్వాం యాతః శరణం తథాఽహమపి కిం త్వాం రక్షకం నాస్తవాన్

భద్రాద్రిశ్వర వర్ష మయ్యపి కృపాపూర్ణాన్ కటాక్షాజ్కురాన్ || ౪౨||

కుర్వస్కర్మ మదర్థమేష్యతి తతః సిద్ధిం భవానిత్యముం

పార్థాయార్థముపాదిశో న ఖలు తద్వాక్యం మృషాఽవోచథాః |

ధుత్వా రావణమాహరన్తమవనీపుత్రీం రథాత్పాతయన్

పక్షచ్ఛేదమవాప్య భద్రగిరిరాట్ ! గృధ్రః పదం తేఽగమత్ || ౪౩||

మాహాత్యుం తవ వేదితుం రఘుపతే నాలం విరిఞ్చాదయో

వాస్మీకిస్తదవేత్తవైవ కృపయా లేశస్య లేశాత్మనా |

సత్యేవం తవ వైభవం భువి కవిః కో వర్ణయేత్కృతస్నుశః

త్వద్దత్తాం కవితాం తవైవ పదయోర్భద్రాచలేశార్పయే || ౪౪||

వీక్షా తే రఘునాథ హస్త శబరీమోక్షాయ సజ్కుల్పతే

వీర్యం శక్కురచాపభజ్జునకృతే ప్రౌఢిం సమాలమ్భతే |

క్రోధో రాక్షసరాట్పిరోదశశతీం భూమౌ క్షిపత్యజ్జుసా

శ్రీభద్రాచలనాథ తే స్తుతివిధౌ కే వా వరాకా వయమ్ || ౪౫||

కిం తే మే వరివస్యయా విహితయా నూనం న మామీక్షనే

రక్షోవానరనాయకావభవతాం తే చామరగ్రాహిణౌ |

దాసస్తే నయనే గిరేరపి మహాదక్షో హనూమానభూత్

సర్వోర్విపతితాం స్వయం చ వహసే భద్రాద్రినాథ ప్రభో || ౪౬||

భద్రాద్రిశ తవేడితాని చరితాన్యత్యద్భుతాని ప్రభో

పాషాణప్లవనం తృణస్య చ తథా బ్రహ్మాస్తతాపాదనమ్ |

స్త్రీత్వప్రాపణమశ్మనశ్చ ధనుషః శమ్భోస్తథా భజ్జునం

దృశ్యన్తే క్వ ను నామ కజ్కుశబరీమోక్షప్రదానం తథా || ౪౭||

కోపస్తే విశదః పయోధిపయసాం క్వాథక్రియాదానతః

శక్తిస్తే పరమేశబాహువిధృతేష్వాసద్విధాభజ్జునాత్ |

స్త్రీతస్తే చ రజస్తమోతిగపదాదేశాత్తిరశ్చస్తథా

వాత్సల్యం మమ భద్రభూధరపతే నిర్హేతుకం రక్షణాత్ || ౪౮||

గాధాభిః స్వకపోలకల్పిత పదోన్నిష్యన్తి మాధీవరసా-

న్వాదానన్దిత సజ్జనాభిరనిశం గాయన్తి హి త్వాం బుధాః |

జీవన్ముక్తతయా స్థితా అపి చ తే యద్యేవమర్హత్తమాః

జోషం భావమవాప్సుయాం కథమహం భద్రాద్రినాథ ప్రభో || ౪౯||

కల్యాణం కలయస్య మే కలిమలం సంసక్తమున్మూలయ

భ్రాన్తిం వారయ భోగజాలజసుఖే కామాదికాన్సంహర ।

చిత్తం నిర్మలయ ప్రమోహభరితం స్వాత్మానమాదర్శయ

క్లాన్తం మాం భవదావతః శిశిరయ శ్రీభద్రశైలేశ్వర ॥ ౫౦॥

చన్ద్రోఽభూన్మనసస్తవేతి వచనం వక్తి శ్రుతిః సోఽప్యసౌ

ఆహ్లాదం వితనోతి శీతలరుచిః సన్మార్గగామీ సదా ।

కార్యం కారణతో గుణాన్ లభత ఇత్యాహుర్మనస్తే తథా

భద్రాద్రిశ్వర తాన్గుణాన్స్తవ సమాన్ సజ్కామయాస్మాస్యపి ॥ ౫౧॥

దుష్టస్యాపి వినిష్ఠతోఽపి దయనే త్వం వాలినః స్మ స్ఫుటం

భార్యాహర్తరి రావణే యుధి జితే న ఘ్నన్యహం ప్రైషయః ।

సీతావక్షసి దారణం కృతవతః కాకస్య రక్షామధాః

భద్రాద్రిశ్వర మాం పరం దురితినం త్వం శిక్షనే ప్రత్యహమ్ ॥ ౫౨॥

వన్దిత్వా తవ పాదపద్మయుగలం వందేయ నాన్యం క్వచిత్

ప్రార్థ్య త్వం స్వమభీప్సితం న చ పరం తత్ప్వార్థయేయం పునః ।

ఏవం చేత్క్రియతే యశోఽకలుషితం స్యాత్తే మమైతత్ప్రియం

భావం తం మమ పాలయస్వ దయయా భద్రాచలాధీశ్వర ॥ ౫౩॥

గణ్గాయా అపి చోత్తరే జనపదే జన్మాప్తవాన్ స్వేచ్ఛయా

పాతుం దక్షిణదేశజానపి జనాన్ సన్తర్శనానుగ్రహైః ।

నున్నస్త్యం దయయాఽతిపుణ్యతటిసి గోదావరీరోధసి

ప్రాప్తో భద్రగిరిం రఘూత్తమ విభో రక్షణ్జనాన్ మాదృశాన్ ॥ ౫౪॥

కల్పద్దుర్మధుపాశ్రితస్త్పణముఖీ సా కామధేనుః శ్రుతా

చిన్తామణ్యభిధో మణిశ్చ కఠినః కిన్చ స్థితాస్తే దివి ।

సత్సేవ్యో విజయీ రణే సదయహృద్భద్రాచలే భూతలే

నిర్దోషో రఘునన్దనో విజయతే దేవో వదాన్కోత్తమః ॥ ౫౫॥

కయాఽద్య విధయా బ్రువే కలియుగస్య దోషం జనాః

క్షిపన్తి బహు వత్సరాన్ క్షణమివారసైర్భాషణైః ।

అరున్తుదనరస్తుత్విరిద్ధతే సదా పణితాః

స్మరన్తి న కదాచన స్వపనతోఽపి భద్రాచలమ్ ॥ ౫౬॥

విచిత్రతరవేదికం విమలహేమతః కల్పితం

విమానవరమగ్రతోఽస్య చ సుదర్శనం కాఞ్చనమ్ |
 ప్రదక్షిణవధం బుధైః పఠితదివ్యరామాయణం
 ప్రపశ్యత వరాలయే రఘువరస్య భద్రాచలే || ౫౭||

కఠీన్యకరబాహవే కరధృతాశుగానేషవే
 ప్రశస్తగుణ సిన్ధవే ప్రణతజన్మినాం బన్ధవే |
 కలీఠతమోముషే కలితపుణ్యహృజ్జగ్ముషే
 నమాంసి చ సమర్పయే నగరితోరుభద్రాద్రయే || ౫౮||

మునీన్యవరమోహనే ముషితచక్షుషీజావతాం
 విదేహతనయాదృశోర్విరచితామృతాగ్ర్యాఞ్జనే |
 స్వసుర్నిశిచరప్రభోః స్మరశరాఠ్ఠిసన్దాయకే
 శరీరమహసి ప్రభోర్విశతి హృత్తు భద్రాచలే || ౫౯||

చరాచరవిధాయిసిం చరణనమ్రధీదాయిసిం
 కవిస్తుతిరసాదిసిం కరుణయాఽఽర్తసంరక్షిణీమ్ |
 దిలీపకులనన్దిసిం దివిషదార్ఠిసంహారిణీం
 భజామి పరదేవతాం భవనితోరుభద్రాచలామ్ || ౬౦||

అతితభవసంస్కృతైరగణితైశ్చ పుణ్యవ్రజైః
 అవాప్య రఘునాయకేఽభ్యధికభక్తిమద్వైతినిమ్ |
 తయా జిగమిషేత్పదం సుఖమయం జనశ్చేత్తదా
 ప్రయాతు బుధసంకూలం ప్రభుసనాథభద్రాచలమ్ || ౬౧||

కలిః కలయతే బలాత్కలుషచిత్తసంవాసనం
 ప్రభో షడరయో మనః ప్రాచయన్తి వాసోగృహమ్ |
 బిభేమి చ యమాదహం బత తవాపి దాసో భవన్
 అతోఽత్ర తవ దృష్టయే వసతిమేమి భద్రాచలే || ౬౨||

యస్యైవాఖ్యా మరణసమయే ముక్తయే దేహభాజాం
 వారాణస్యాం మదనరిపుణా ప్రోచ్యతే కర్ణమూలే |
 యస్యైవాఞ్జా జలనిధిజలస్తమ్భనస్త్రాధిరాసీత్
 సోఽయం భద్రాచలశిఖరగః శోషయేచ్ఛోకమోహౌ || ౬౩||

ఆశాపాశాభిహతమనసామామయైః పీడితానాం
 ఞ్జాతుం శక్త్యో విరహితధియాం బ్రహ్మ వేదాన్తవేద్యమ్ |

ప్రాప్తం యావత్తను సుఖమలం కాఙ్గతాం ముక్తిమనే
 కా వాఽస్త్వన్యా గతిరిహ వినా భద్రశైలాధినాథమ్ ॥ ౬౪ ॥
 జన్మ ప్రాప్తం ధనపతిగృహే లోకమాన్యే తతః కిం
 విద్యా లభా వినయమహితా విశ్వహృద్యా తతః కిమ్ ।
 పీఠ్యోద్రేకో భవతి విజయప్రాప్తిహేతుస్తతః కిం
 సౌఖ్యం లభ్యం త్విహ చ పరతో భద్రశైలాధినేతుః ॥ ౬౫ ॥
 మృత్యోర్మృత్యుం సతతమయతాం జాతితో జ్ఞానతో వా-
 ఽజానానాం నిజమవరతాదోషమప్యత్సకానామ్ ।
 ప్రాప్తం లోకానథ చ పునరావృత్తిశూన్యాన్సుఖార్థం
 భద్రోర్విధ్రే లసతి శబరీమోక్షదః కోఽపి దేవః ॥ ౬౬ ॥
 సద్వాఽసద్వా కవయతి కపిః కిఞ్చిదాధాయ చిత్తే
 క్షుద్ధైరర్థైః సఫలయతి తాం వాచమత్పైరబుద్ధిః ।
 వాల్మీకిస్తే చరితమభిధాయైవ వైధేషు లోకే-
 ష్వద్యాప్యాస్తే సుఖమనుభవన్ రామ భద్రాద్రినాథ ॥ ౬౭ ॥
 యస్యా లాభాజ్జనకన్యపతేర్వృద్ధిరాసీదనల్పా
 యస్యాః క్రోధో న భవతి మహామస్తుకృద్రాక్షసీషు ।
 సైవానన్యా యది జనకజారూపిణీ పద్మగేహా
 కిం త్వాం న స్యాత్సుఖముపయతాం తం చ భద్రాద్రినాథ ॥ ౬౮ ॥
 నష్టం కిం తే భవతి నయనానన్దిమూర్తే వదాదౌ
 మగ్నోన్మగ్నం భవజలనిధౌ భావనాశూన్యబుద్ధిమ్ ।
 కామక్రోధాద్యభిధమకరైస్తుద్యమానం సమన్తాత్
 మాం మా భైషీరితి వదసి చేద్భద్రశైలేశ వాచా ॥ ౬౯ ॥
 దేహో భాస్వాంస్తవ సితరుచీ రామ తే మన్దహాసః
 లోకార్తీనాం శమకర విభో లోహితో లోచనాన్తః ।
 భావః సౌమ్యో గురురపి కృపా విద్వదర్చ్యః కవిస్త్యం
 మన్తో రోషః శిరసి చ తమో భాసి భద్రాద్రికేతుః ॥ ౭౦ ॥
 సారం వేదాగమగతగిరాం సారసాసూయి నేత్రం
 భారం పాదప్రణతజనతాభూతిరూపం వహన్తమ్ ।
 పారం దూరం భవజలనిధేః ప్రాపయన్తం ప్రపన్నాన్

వారం వారం విరచితనతిర్నామి భద్రాచలేశమ్ || ౭౧||

గోదావర్యాః సలిలశిశిరైః సేవ్యమానం సమీరైః

గోదానానామయుతజఫలం సేవినాం సన్దిశన్తమ్ |

గోపాయన్తం చరణపతితాన్ నారకాద్ ఘోరరూపాత్

గోపత్యుద్యత్సుకులతిలకం నామి భద్రాచలేశమ్ || ౭౨||

కర్మారాధ్యం సకలజగతాం సాధకం కాఙ్గితానాం

కావ్యారమ్భే కవిపరిషదా స్వీకృతం నాయకత్వే |

ఉచ్ఛేత్తారం సకలవిపదామున్ముఖం శ్రీప్రదానే

భద్రాద్రీశ శ్రయతు కతమం త్వాం వినాఽయం వివేకీ || ౭౩||

ప్రేమావేశస్వయి సమభవద్దన్త వాల్మీకివాక్యైః

నో శకోఽయం వ్యపగమయితుం వాఙ్ముఖైర్నాస్తికానామ్ |

దుఃఖం వా స్యాత్సుఖమపి చ వా తేన సర్వం సహోఽహం

భద్రాద్రీశ త్వయి సుఖమియాం రామ విన్యస్య భారమ్ || ౭౪||

భద్రాద్రీశ ప్రభువర న తే రక్షకః శిక్షకో వా

పాపిష్ఠం మామపి యది కరోష్యాత్మదాసం క్షతిః కా |

భ్రాతృద్రోహిద్వయమపి కృతం రాజ్యదావైకపాత్రం

దుష్ప్రాపం యత్ప్రదశభువనం తత్కబన్ధేన జగ్మే || ౭౫||

మరకతమణిశ్యామా కామార్పణోద్యతమానసా

సతతకరుణాసార శ్రీమత్కటాక్ష చమత్కృతా |

సుకృతిజనతాసేవ్యా స్తవ్యా సుధామయవాగ్ధరీ-

వితరణచణా భద్రాద్రిస్థా విభాతి హి దేవతా || ౭౬||

అరుణవరణైరాతామ్రాక్షైరపుణ్యసుదుర్లభైః

వినతభరణైర్విశ్వాతీతైః వియత్సమవైభవైః |

దశరథతపఃపుష్కైః దీనావనైకధురన్ధరైః

భరతవినతైర్భద్రాద్రిస్థైః భజే పరతన్త్రతామ్ || ౭౭||

మలినమలినం మన్దప్రజ్ఞం మదీయమనోఽధునా

విమలవిమలాం బుద్ధిం ప్రాప్తైర్విమృశ్య విమృశ్య చ |

శ్రుతిశిఖరగం త్వత్కం తత్త్వం చిరేణ చ గృహ్యతే

కథమహమియాం భద్రాద్రీశ త్వదీయకృపారసమ్ || ౭౮||

శ్రుతిశిరసి మే నాస్తి ప్రజ్ఞా శ్రయే న సతః క్వచిత్
 విహితచరణం త్వక్వా నిత్యం నిషిద్ధముపాశ్రయే ।
 తదపి ధిషణా ముక్తేః ప్రాప్తావతీవ సముత్సుకా
 సతి మనసి మే భద్రాద్రిశే కిమస్తి హి దుర్లభమ్ ॥ ౭౯ ॥
 నగరమటపిం కర్తుం నేతః పురం చ మహావనం
 తవ వనగతౌ పౌరో లోకస్తదా యతతే స్మ హి ।
 తదభిలషితం తైర్నో లబ్ధం తవైవ హి వజ్ఞునాత్
 ఇతి కిల కృపానున్నో భద్రాచలం నగరం వ్యధాః ॥ ౮౦ ॥
 పరిహరతు మే పాణిద్వన్ద్యే శరాసశరాఙ్కితా
 పరమపురుషాభిఖ్యా పాపం పురాతనదేవతా ।
 మునివితతయో నాయోధ్యాయాం న వా పరమే పదే
 విహితరతయో భద్రాద్రో యాముశన్తి నిషేవితమ్ ॥ ౮౧ ॥
 కమలనయనే కారుణ్యాభౌ కపాలికృతాదరే
 విధినుతపదే విశ్వాతీతే విపత్తితమోరవౌ ।
 భవభయమహాభారాక్రాంతాశయస్య భృశాధినో
 భవతు హృదయం భద్రాద్రిశే మమానిశమర్పితమ్ ॥ ౮౨ ॥
 కలితభువనైః కాలావశ్యైః కరాత్తశరాసనైః
 కవికులగిరాం భాగ్యైర్భోగ్యైః కదాప్యకృతైనసామ్ ।
 జనకతనయానేత్రానన్తైర్జగత్త్రయపావనైః
 భవహరపద్మైర్భద్రాద్రిస్థైర్భవాని సురక్షితః ॥ ౮౩ ॥
 అయోధ్యాం గత్వా త్వామవనితనయావల్లభ విభో
 న సన్న్యష్టం శక్తా ఇతి కిల వయం మానసతలే ।
 మతిం గోదావర్యాం మహితసరయూరిత్యవికలాం
 ప్రయామో భద్రాద్రిం గృహమితి చ సాకేతనిలయమ్ ॥ ౮౪ ॥
 కృతఘ్నత్వాదీనాం స్వకృతదురితానాం ఫలతయా
 భవేఽస్మిన్దారిద్ర్యం భరతనుతపాదానుభవతామ్ ।
 ఇదాసీం త్వత్పాదానతిపరధియాం జన్మమరణే
 వినిఘ్నన్ భద్రాద్రో వససి దదనే చాధికథనమ్ ॥ ౮౫ ॥
 కవీన్ద్రాణాం వాచం ముకులయతి తే దానమహిమా

గృహీత్వా ప్లక్షక్షీమితకనకనిష్కాణి రజనౌ ।
 వితీర్ష్య స్వం దాసం యవననృపతేర్మోచితవతః
 కృపాసిన్ధో భద్రాచలకృతగృహప్రేమనిలయ ॥ ౮౬ ॥
 ధునానం భక్తానాం దురితనికురుమ్భం శుభదృశా
 క్రియాణాం కర్త్యాణాం ఫలముచితరూపం చ దదతమ్ ।
 కలానామాస్థానం కలితసుకృతానాం చ సులభం
 భయం త్యక్త్వా చిత్తం భజతి మమ భద్రాచలపతిమ్ ॥ ౮౭ ॥
 స్ఫురన్త్యాం శమాప్యాయాం సజలజలదం త్వాం కిల విదుః
 లతాయాం సౌవర్ణ్యాం మరకతమణిం ప్రాహురపరే ।
 వదన్త్యన్యే సన్తః కనకకమలస్థం పృథుమలిం
 మహీజాశ్లిష్టం త్వాం మనుకులజ భద్రాచలపతే ॥ ౮౮ ॥
 యదీయానాం నామ్నాం శతమధికమష్టాభిరతులం
 మహేశః శర్వాణ్యైశ్చ శ్రుతినిచయసారం కిల పురా ।
 ఉపాదిక్షద్యస్యాప్యపనిషది గూఢం చ చరితం
 స భాతి శ్రీభద్రాచలశిఖరదీపో రఘుపతిః ॥ ౮౯ ॥
 శయానం శయ్యాయాం తరుదలకృతాయాం రఘుపతే
 విలోక్య త్వాం విద్వానపి కుశికజో బ్రహ్మకృతధీః ।
 ప్రసూతా కౌసల్యా సుతవరమిహ ప్రాహ మునిరాట్
 నమస్తస్మై భద్రాచలనిలయ తే దేహమహసే ॥ ౯౦ ॥
 ప్రసాదస్తే ప్రాప్తుం న సుకర ఇతి ప్రాహురధియః
 సుఖం ప్రాప్తో యస్మాదరిసహభువాఽపి ద్రుతమయమ్ ।
 అహం తు త్వత్పాదైకశరణమితోఽపి స్వదురితైః
 అలభ్యా తం సీదామ్యతికరుణ భద్రాద్రినిలయ ॥ ౯౧ ॥
 జటాలస్త్యం పాదే తవ నిపతితోఽభూన్మకుటభృత్
 వనేఽవాత్సీర్నిత్యం తవ పరిజనః సౌధనిలయః ।
 ప్రియాహీనస్త్యం తే రమయతి వధూః కోఽపి కృపయా-
 ఽప్యసక్తస్త్యం భోగాన్దిశసి నమతాం భద్రగిరిరాట్ ॥ ౯౨ ॥
 తపోభిర్మోగైర్వా తరణికులకేతో కతివన
 ప్రసాద్య త్వచ్ఛిత్తం విధిభువనమీష్పన్తి విబుధాః ।

అహం తు త్వద్వక్త్రామ్బుజసతతపీఞాసుఖకృతే
వనేయం భద్రాద్రి సతనురతనుర్వా కురు తథా || ౯౩||

విధిన్యాద్యర్యేభ్యో వివిధసుఖదేభ్యః ప్రణమతాం
పునానేభ్యః పత్నీం పదనయనవిప్రస్య పతితామ్ |
దదదోభ్యో దారుభ్యాం ధరణీపదసింహాసనపదం
నమః స్తాద్భద్రాద్రిశ్వరపదరజోభ్యః ప్రతిదినమ్ || ౯౪||

కదా వా భద్రాద్రి తదుదితవనే వాఽస్య చ తఱే
నరత్వం కీటత్వం మృగవిహగతాం వా సముపయన్ |
రఘూణామీశానం పరిచరితుమారాదభియతాం
పదోద్భూతాన్ పాంసూన్ శిరసి కలయన్నిర్వృతిమియామ్ || ౯౫||

కదా వా భద్రోర్విధరనికటదేశే పురవరే
ప్రతోలీషు భ్రామ్యత్సకలజన సాధారణతయా |
స్థితం సీతారామేత్యనిశమపి శబ్దం నిశమయన్
కృతార్థత్వం సృష్టేః శ్రవణయుగలస్యాపి తనుయామ్ || ౯౬||

కదా వా భద్రాద్రి కరణనివహం సాధు యమయన్
సుషుమ్నానాడితః స్రవదమృతధారాప్లుతతలే |
హృదమోఖజే రామం శరశరధిబాణాసనధరం
న జాసీయాం ధ్యాయన్ గతమపి సహస్రం చ శరదామ్ || ౯౭||

కదా బ్రహ్మక్షత్రం రఘువర తవాన్నం శ్రుతమతః
కృపాం కుర్యాం భోజ్యే కథమితి మతిం సాధు విజహత్ |
అగస్త్యం మత్వా మామపి శరభజ్గం వాప్యవ విభో
వనేయం భద్రాద్రివితి కిల వదన్ రామమనిశమ్ || ౯౮||

కదా గోదావర్యా అతిశయితశైత్యాత్సుఖకరే
నిమజ్జ్యోఘే కృత్వా నియమమథ భద్రాద్రినిలయః |
హృది ధ్యాయన్మూర్తిం జలదజయినీం కామపి పరాం
పిపాసాక్షుద్బాధామహమనధియన్ నిర్వృతిమియామ్ || ౯౯||

కదా వా వేదానాం హృదయమితి బ్రహ్మీక్షరమితి
స్మారారాతేరగ్రే దశరథమహీపాలగదితమ్ |
చిరం చిత్తే కుర్వన్ రఘుకులసరిన్నాయకమణిం
వనేయం భద్రాద్రివనవరతమానన్దభరితః || ౧౦౦||

కదా భద్రాద్రో సద్గణముఖరితాం రాఘవకథాం
 రఘూత్తంసావాసం పరిత ఋషిభిశ్చాద్యృతతరామ్ ।
 ద్రుతస్వాంతః శృణ్వన్ విషయసుఖమాధూయ సకలం
 విశేయం కౌసల్యాసుచరితఫలే తన్మయతయా ॥ ౧౦౧॥

కదా గర్భాగారే కనకమయభిత్త్యా విలసితే
 వసన్తం భద్రాద్రో జనకతనయాలక్ష్యణయుతమ్ ।
 స్ఫురత్తేజః పుణ్ణాన్తరితమివ బిమ్బం దినరుచేః
 అనక్షిస్పన్దోఽహం చిరమనుభవేయం సుఖపరః ॥ ౧౦౨॥

కదా భద్రాద్రిశోపరిమణివిమానాగ్రనిలయం
 స్ఫురచ్ఛక్రం తేజోమయకనకక్లృప్తం స్ఫుటరుచి ।
 ప్రవశ్యన్ సన్ధ్యాయాం దినకరకరాక్రాన్తిసుభగం
 మహానేత్రానన్దం చిరమనుభవేయం పరవశః ॥ ౧౦౩॥

కదా మే మోహాబ్ధావనిశమపి మగ్నస్య సుదృఢం
 తదీయైః కామాద్యాహ్వయముపగత్తైర్భిజ్గనిచయైః ।
 చలత్వం సీతస్య ప్రస్ఫుమరభియో దుఃఖమధికం
 హరేద్భద్రాద్రిశో ఘటభవమునీన్ద్రస్తుతపదః ॥ ౧౦౪॥


సవ్యే పాణౌ శరాసం దధదభయకరే సాయకం చాపసవ్యే
 మేఘశ్యామం కిరీటాజ్గదకటకముఖైర్భూషణైర్భూషితాఙ్గమ్ ।
 సీతాసౌమిత్రినేవ్యం స్మితలసితముఖం పాదమూలాఙ్గానేయం
 కారుణ్యస్యన్యస్యపాఙ్గం కిమపి హృది మహో భాతు భద్రాద్రివాసమ్ ॥ ౧౦౫॥

వేదాశ్చేదభిఘోషా మనుముఖయమినాం సూక్తయో లీలయోక్తాః
 ఆచార్యా భ్రాన్తిహేతు ప్రలపనముఖరాః శఙ్కరాద్యా మహాన్తః ।
 కర్మానుష్ఠానమార్త్యైః కృతమఖిలమిదం డమ్భమాత్రం యది స్యాత్
 స్వామిన్ భద్రాచలేశ స్తుతిరియమఫలా త్వాం ప్రతి స్వాత్మదాసీమ్ ॥ ౧౦౬॥


ఇతి శ్రీచోలదేశభూషణాయమాన శ్రీకుమ్భఘోణక్షేత్రపరిసరవర్తి
 వల్గ్గమాన్ గ్రామాభిజనస్య పణ్డితమణ్ణలీపరిష్ఠాయమానవైదుష్యశ్రీ
 కృష్ణసూరితనూజన్మనః, లక్ష్మ్యమ్బాగర్భశుక్తిముక్తాఫలస్య, విష్ణు-
 పురాభిజనానాం శాస్త్రతర్నాకరబిరుదభాజాం పణ్డితమూర్ధన్యతాముపగతానాం

న్యాయవేదాన్త శాస్త్రపారదృశ్వనాం శ్రీ స్వామిశాస్త్రిణాం కరుణాకటాక్ష
సమాసాదితవిద్యావైశద్యస్య కవిమణిబిరుదాఙ్కీతస్య సుబ్రహ్మణ్య-
శాస్త్రిణః కృతిషు భద్రాద్రిరామశతకం సమాప్తిమగమత్ ।

Proofread by Aruna Narayanan

——
Bhadradrirama Shatakam

pdf was typeset on June 3, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

